

Central Premiere

Fashion
Jan
Feb 08

I
LO
VE

Central Fashion Premiere

ISSUE 127 JANUARY-FEBRUARY 2008

Copyright © 2008 • NOT FOR SALE

ความงาม

ที่ได้จากความคิดเชิงพุทธศิลป์

Text: sishair / Photo: Sukson Reungthun / Makeup: Covermark

“ เคยทำเสื้อผ้าที่เน้นไปที่
อาคารที่เราเรียนออกแบบเครื่องประดับ
ซึ่งการประดับก็ดูสวยของมันเหมือนกัน
เราทำที่คิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์
เราทำได้คือเอา
โมเดลโบราณของเครื่องประดับ
เอาออกมาใส่ซึ่งก็เอาจากของเก่า
เอาชิ้นเก่าเพื่อทำด้วยเทคนิคของช่างทำ
ทำให้พระรูปที่จากช่างทำกับตัวอื่นออก
มาอย่างละเอียดไม่มาก ”

เครื่องประดับที่เขียน
ปีกลานดอกไม้ 12,000 บาท
จาก Vivienne Tam

มีใครซักทีคน จะมองความงามจากเครื่องประดับที่ช่วย
กล่อมเกลาคจิตใจของมนุษย์ให้มีสมาธิ ไปพร้อมๆ กับการ
พิจารณาความงามของเครื่องประดับ ที่งามจากธรรมชาติ
อย่างแท้จริง ไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งฉาบฉวยที่ประดับอยู่บน
ตัวเราเท่านั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ตีรินคราภรณ์
เป็นอีกหนึ่งนักออกแบบเครื่องประดับที่คร่ำหวอดอยู่ใน
วงการนี้มานาน จนเกิดมุมมองความงามของเครื่อง
ประดับ ในอีกมุมที่ต่างออกไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาวี ตีรินคราภรณ์ หรือแพร์
จบปริญญาตรีจากภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา คณะมัณฑนศิลป์
มหาวิทยาลัยศิลปากร และได้รับทุนเรียนต่อในระดับปริญญาโท
สาขา Goldsmithing, Silversmithing, Metalwork and Jewellery
จาก Royal College of Art ประเทศอังกฤษ
ปริญญาเอก สาขา Jewellery จากสถาบัน
ศิลปะและการออกแบบเบอร์มิงแฮม
(Birmingham Institute of Art and Design)
ประเทศอังกฤษ และรางวัลนักออกแบบ
ยอดเยี่ยม แห่งปี 2548 จากมหาวิทยาลัย
ศิลปากร รวมทั้งมีโอกาสร่วมออกแบบ
เครื่องประดับ ชุด “หนึ่งวงสะท้อนของ
อารยธรรม” ในโครงการพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามมกุฎ
ราชกุมารี

“ปัจจุบันแพร์เป็นอาจารย์ สอนที่
ภาควิชาออกแบบเครื่องประดับ คณะ
มัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากรคะ เริ่ม
แรกทีสนใจงานออกแบบก็มาจากรูปทรง
และดีไซน์ภายนอก แต่เมื่อเรามีประสพ-
การณ์และได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวมากขึ้น
ก็เริ่มออกแบบผลงาน ที่มองถึงความหมายของมันมากกว่าความ
เป็นวัตถุภายนอก”

จุดสนใจในการออกแบบเครื่องประดับ เธอกล่าวว่า
เปรียบเหมือนงานพุทธศิลป์อย่างหนึ่ง ที่มาจากความประทับใจ
ในประวัติศาสตร์ของคนไทย และความผูกพันของเครื่องประดับ
ที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมและความเชื่อ รวมทั้งความประณีตที่สอด
แทรกอยู่ในผลงาน

“แพร์ศึกษาประวัติศาสตร์ของชาวตะวันออก โดยเริ่ม

จากศิลปะไทยจนถึงศิลปะจีน รู้สึกสนใจเรื่องอุณหภูมิของ
วัสดุที่มีความแตกต่างกัน คือเครื่องเคลือบดินเผากับเงิน แพร์
มองว่าเวลาที่วัสดุเหล่านี้มาอยู่บนร่างกาย จะทำให้คนที่สวมใส่
ได้สังเกต หรือหยุดพิจารณา มีหลายคนมักเพิกเฉยกับสิ่งใกล้ตัว
ไม่เห็นความงามที่อยู่ใกล้ เพราะคนเราจะรู้จักมุมมองของ
เครื่องประดับแค่มุมเดียว คือสิ่งที่นำมาประดับร่างกาย หรือ

เพื่อเสริมบารมีเท่านั้น เคยตามตัวเอง
เหมือนกัน ว่าการที่เราเรียนออกแบบเครื่อง
ประดับ เป็นการกระตุ้นกิเลสของมนุษย์
รีเปลา แต่จากที่ศึกษาในประวัติศาสตร์
เราก็ได้คำตอบว่า ในสมัยโบราณจะมอง
เครื่องประดับว่ามีความลึกซึ้งและมีความ
หมาย สร้างขึ้นมาเพื่อบูชาจิตวิญญาณ
ของร่างกาย ทำให้แพร์รู้สึกว่ามันเป็นความ
งามที่คนตะวันตกออกมีความละเมียด
ละไมมาก”

ความคิดของวัฒนธรรมตะวัน
ออก เปรียบเหมือนเป็นแรงผลักดันให้
เธอออกแบบผลงานให้ควบคู่กับความ
คิดที่สัมพันธ์กายและจิต รวมทั้งความ
ใกล้ชิดกับธรรมชาติ เธอจึงมองว่าเครื่อง
ประดับเป็นเหมือนตัวกลางระหว่างกาย
และจิต รู้สึกได้ถึงสัมผัสและคุณค่าของ

มันไปพร้อมๆ กัน

แรงบันดาลใจจากเครื่องประดับในคอลเลคชันนี้ เธอ
บอกว่าได้ไอเดียจากภาษาละม้ายประวัติศาสตร์จีนล้วนๆ

“แพร์ว่าด้วยหรือซาม เป็นภาษาละม้ายสำหรับรองรับ หรือ
เตรียมความพร้อมที่จะรับบางสิ่งบางอย่างให้เต็มเต็มสมบูรณ์
ก็เหมือนกับเครื่องประดับที่เราทำ ต้องเป็นสิ่งที่เราสอนตัวเอง
ด้วย เป็นเหมือนซามที่รอการสอนจากธรรมชาติ และพร้อมที่จะ
สมบูรณ์ในเชิงนามธรรม ส่วนรูปธรรมคือรูปทรงทั้งงดงาม

“แพร์ว่าด้วยหรือซาม เป็นภาษาละม้าย
สำหรับรองรับ หรือเตรียมความพร้อมที่จะ
รับบางสิ่งบางอย่างให้เต็มเต็มสมบูรณ์
ก็เหมือนกับเครื่องประดับที่เราทำ ต้องเป็นสิ่งที่เราสอนตัวเอง
ด้วย เป็นเหมือนซามที่รอการสอนจากธรรมชาติ และพร้อมที่จะ
สมบูรณ์ในเชิงนามธรรม”

เครื่องเคลือบจีนสีม่วงปักลายดอกไม้
18,750 บาท จาก Vivienne Tam

ลักษณะของเส้นโค้ง ที่มีองค์ประกอบกลมกลืนกับธรรมชาติ แพร่ชอบความคิดของศิลปินจีนตรงที่ว่า เขาตีความสิ่งๆ หนึ่งจากธรรมชาติ เข้าใจถึงปรัชญา และความอ่อนไหว รวมทั้งสัตว์ชนิดต่างๆ ที่นำมาใช้ เช่น ปลาทอง หรือนกยูง ก็ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้แฟร์มองว่าคนสมัยก่อนไม่ได้หาแรงบันดาลใจอะไรที่ยิ่งใหญ่ แต่นำธรรมชาติใกล้ตัวมาใช้ให้เกิดความสงบสุขได้ ไม่ได้มองแต่ราคาต่างวดจากวัสดุเท่านั้น”

สำหรับวัสดุที่เลือกใช้ในงาน เธอเลือกใช้ดินและโลหะเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพื่อให้เกิดความรู้สึกจากสัมผัสที่แตกต่างอย่างชัดเจน

“วัสดุที่เลือกใช้ แพร่เลือกที่มันสอนตัวเราด้วย เช่น ดินมันมีหลายสภาพ ทั้งก้อนแข็ง เป็นเศษผง หรือเหลวเป็นน้ำ เหมือนกับวงจรชีวิต ให้เราได้เรียนรู้ถึงสภาวะต่างๆ ส่วนโลหะก็มีตัวตนของมัน คือความเงาและการสะท้อน ซึ่งพอมันมาผสมกับดิน เหมือนเป็นการสะท้อนใส่กัน ไม่ได้แย่งความเด่น ซึ่งสัมผัสที่ได้ คือความอุ่นจากเนื้อดิน และความเย็นจากโลหะ ทำให้เราจดจิดลงได้บ้าง หากเราเพิ่งพิจารณากับมัน ก็จะทำให้จิตนิ่งขึ้น เป็นเหมือนกับงานพุทธศิลป์อย่างหนึ่ง ที่ทำให้มนุษย์ยกระดับจิตใจได้”

ผลงานในคอลเลคชันนี้ เธอได้ออกแบบทั้ง แหวน กำไล และสร้อยคอ ซึ่งนอกจากจะได้แรงบันดาลใจจากเครื่องถ้วยจีนสมัยโบราณแล้ว เธอยังนำองค์ประกอบศิลป์ของชาวจีนมา

เป็นส่วนสำคัญในการออกแบบผลงานด้วย

“ขอบองค์ประกอบศิลป์ของจีน คือ จะเหลือพื้นที่ว่างเยอะมาก และมีคนตัวเล็กๆ เท่านั้น เปรียบเราเป็นเพียงส่วนหนึ่งของธรรมชาติ แต่ก่อนที่เราจะบอกให้คนอื่นเพิ่งพิจารณาธรรมชาติหรือสรรพสิ่งต่างๆ ได้ ตัวเราก็ต้องเข้าใจก่อน ซึ่งแฟร์มองว่าตัวเองยังอ่อนด้อยกับธรรมชาติ

มาก เครื่องประดับที่เห็นจึงมีขนาดใหญ่เพื่อครอบคลุมสมาธิหรือจิตเราประมาณหนึ่ง และให้ตัวเองสำรวจว่าตัวเราได้หยุดนิ่งบ้างรึยัง หากได้ผลบ้าง ในอนาคตขนาดผลงานก็อาจเล็กลงได้” (หัวเราะ)

บางทีคนเราก็สมบูรณ์เกินไป จนไม่เห็นความงามที่อยู่ใกล้ตัว เป็นคำกล่าวสั้นๆ ปิดท้ายจากนักออกแบบเครื่องประดับอนาคตไกล แพร่ - ดร. สุภาวี ศิรินคราภรณ์

“ขอบองค์ประกอบศิลป์ของจีน คือจะเหลือพื้นที่ว่างเยอะมาก และมีคนตัวเล็กๆ เท่านั้น เปรียบเราเป็นเพียงส่วนหนึ่งของธรรมชาติ แต่ก่อนที่เราจะบอกให้คนอื่นเพิ่งพิจารณาธรรมชาติหรือสรรพสิ่งต่างๆ ได้ ตัวเราก็ต้องเข้าใจก่อน”